

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม โครงการกองทุนหมู่บ้าน กองพันเข้มแข็ง เขตทหาร ปลอดภัยเสพติคของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยมีระเบียบและขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการนายทหารชั้นประทวนและ ทหารกองประจำการในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากจำนวน 7 หน่วย จำนวนทั้งหมด 3,811 นาย

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสูตร การคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 125 อ้างถึงใน ยุทธ ไกรวรรณ, 2550 : 64) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดมี ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$
$$n = \frac{3,811}{1 + 3,811 (0.05)^2} = 362 \text{ คน}$$

- เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทนขนาดของประชากร
 e แทนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารราบ

หน่วย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนทหารราบ	1,039	99
2. กองวิทยากร	19	1
3. กองเครื่องช่วยฝึก	34	3
4. กองบริการ	1,539	146
5. กองพันทหารราบที่ 1	508	49
6. กองพันทหารราบ ที่ 2	522	50
7. โรงพยาบาลค่ายธนระพี	150	14
รวมทั้งสิ้น	3,811	362

3. การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จากจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จากการสอบถามข้อมูล โดยตรงจากข้าราชการนายทหาร ชั้นประทวนและทหารกองประจำการในศูนย์การทหารราบ อำเภอปรางมูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลจาก แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นแนวทางในการสร้างประเด็นและตัวแปรตามในแบบสอบถาม
- วิเคราะห์ตัวแปรย่อยของตัวแปรตามออกเป็นตัวแปรชี้วัด(Indicators)ต่างๆ
- นำตัวแปรชี้วัดไปสร้างเป็นแบบสอบถาม
- นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Face Validity) จากนั้นนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญรายละเอียดตามภาคผนวก

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้เลือกจากกลุ่มประชากรที่เป็นข้าราชการนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ มณฑลทหารบกที่ 15 อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ราย

7. นำแบบสอบถามดังกล่าวที่ได้รับกลับคืนไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค Cronbach's Alpha Coefficient (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2540 : 42) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับคือ 0.953 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแต่ละปัจจัยดังนี้

ปัจจัยจิตใจ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.902

ปัจจัยค้ำจุน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.839

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารพลอดยาศาสดิของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมเท่ากับ 0.937

ลักษณะของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารพลอดยาศาสดิของนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ หน่วยศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีต่างๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้และตำแหน่งหน้าที่งาน

ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยจิตใจ ได้แก่ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า และปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ ความมั่นคงในงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว ความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และคุณภาพชีวิตของกำลังพลที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารพลอดยาศาสดิของนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 7 ด้าน คือ

1. ด้านอาหารและโภชนาการ
2. ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว
3. ด้านที่พักอาศัย
4. ด้านสุขภาพร่างกาย
5. ด้านสวัสดิการอื่นๆ
6. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
7. ด้านปลอดภัยเสพติด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ถึงหัวหน้าหน่วยงาน ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล กับนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ หน่วยศูนย์การทหารราบอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามและจัดรับคืนด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 7 มิถุนายน 2553 ถึงวันที่ 7 กรกฎาคม 2553 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 362 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์จากแบบสอบถามในแต่ละตอนทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 ปัจจัยภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนับความถี่ และหาค่าร้อยละ สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 การศึกษาปัจจัยเชิงใจและปัจจัยจำจน และคุณภาพชีวิตของกำลังพลที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด วิเคราะห์โดยหา

ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นแบบจำแนกความหมาย 5 ระดับ (Semantic Differential) เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยยึดเกณฑ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับคุณภาพชีวิตและระดับปัจจัย ของลิเคิร์ต (ยูทช ไกรวรรณ, 2550 : 46) ดังนี้

ระดับความสำคัญของปัจจัย /ระดับการประเมินคุณภาพชีวิต ระดับคะแนน

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ได้กำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ยใช้ตามเกณฑ์ ของเบสต์และคานน์ (Best & Kahn, 1989 อ้างถึงใน วิราพร พงษ์อาจารย์, 2542 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัย/ระดับการประเมินคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัย/ระดับการประเมินคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัย/ระดับการประเมินคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัย/ระดับการประเมินคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัย/ระดับการประเมินคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการประเมินคุณภาพชีวิตของข้าราชการนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ หน่วยศูนย์การทหารราบ อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยค่า (t – test) และ ANOVA (Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe’) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบที่ .05

2.4 ทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยจุดใจและปัจจัยคำจูนกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ หน่วยศูนย์การทหารราบ อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้วยวิธี Pearson Product Moment Correlation Coefficient โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์มีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ซึ่งค่า r มีความหมายดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมี

ความสัมพันธ์กันมาก

4. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามและมีความสัมพันธ์กันมาก

5. ค่า $r=0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. ค่า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2550 : 314)

ความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (0.70 – 0.90) แสดงว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (ถ้าสูงกว่า .90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.50 (0.30 – 0.70) แสดงว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.00 (0.30 และต่ำกว่า) แสดงว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน